

31.3.2021

LSSAVI/4258/2021

Basservice, rättsskydd och tillstånd

Västra och Inre Finland

Beslut om obligatorisk hälsokontroll med stöd av 15 § och 16 § i lagen om smittsamma sjukdomar

ÄRENDE

Beslut med stöd av 15 § och 16 § i lagen om smittsamma sjukdomar om förordnande om hälsokontroll för att förhindra spridning av den i 1 § i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar avsedda allmänfarliga smittsamma sjukdomen covid-19 som orsakas av viruset SARS-CoV-2.

BAKGRUND

Institutet för hälsa och välfärd (THL) rekommenderar i sin anvisning 4.2.2021 att alla resenärer från riskländer ska hänvisas till ett coronavirustest vid gränsövergångsstället.

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland har 26.2.2021 med stöd av 15 § i lagen om smittsamma sjukdomar förelagt att kommunerna inom verksamhetsområdet för att förhindra spridningen av den allmänfarliga smittsamma sjukdomen covid-19 som orsakas av viruset SARS-CoV2 ska ordna hälsokontroller för alla personer som via gränsövergångsställen i deras område kommer till Finland (LSSAVI/3261/2021). Föreläggandet är i kraft under tiden 1.3–31.3.2021.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKET I VÄSTRA OCH INRE FINLAND
PB 200, Wolffskavägen 35, 65101 Vasa

tfn 0295 018 450
registratur.vastra@rfv.fi
www.rfv.fi

Kontoret i Jyväskylä
Hannikaisenkatu 47

Kontoret i Tammerfors
Yliopistonkatu 38

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland har 5.3.2021 gett ett styrningsbrev angående hur man ordnar hälsokontrollerna som avses i besluten ovan. I styrningsbrevet hänvisas till Institutet för hälsa och välfärds anvisningar om att testa inresande och i vilka situationer man kan låta bli att göra coronavirustestet.

Kommunerna anvisas i styrningsbrevet att vid behov be om ett individuellt föreläggande av regionförvaltningsverket för att besluta om obligatorisk hälsokontroll för en person.

I och med den ändrade lagtolkningen, och nu även lagändringen, har Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland utrett behovet av förelägganden enligt 16 § i lagen om smittsamma sjukdomar om obligatorisk hälsokontroll av flera personer vid gränsövergångarna i sitt område.

UTLÅTANDEN OCH UTREDNINGAR

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland har i ärendet bett om utlåtanden av Jyväskylä stad, Kaskö stad, Karleby stad, Kristinestads stad, Kronoby kommun, Jakobstads stad, Birkala kommun, Seinäjoki stad och Vasa stad. Inom den utsatta tiden inkom utlåtanden från Jyväskylä stad, Kaskö stad, Jakobstads stad, Birkala kommun, Seinäjoki stad och Vasa stad. Regionförvaltningsverket har även haft tillgång till ett 17.3.2021 daterat utlåtande från Institutet för hälsa och välfärd om hälsokontroller i samband med inresa i landet i syfte att förhindra spridning av viruset SARS-CoV-2 och dess mutationer som smittar lätt (THL/1603/4.00.00/2021).

Enligt **Institutet för hälsa och välfärds** utlåtande 17.3.2021 (THL/1603/4.00.00/2021) har Europeiska smittskyddsmyndigheten ECDC publicerat en riskbedömning enligt vilken nya virusvarianter av SARS-CoV-2 kan spridas klart snabbare än de tidigare undertyperna av coronaviruset. Vissa av de nya virusvarianterna innehåller en mutation som påverkar effekten av vaccinet mot covid-19. ECDC har 12.3.2021 anvisat medlemsländerna om testning och karantänåtgärder för resenärer vid gränserna. THL har 4.2.2021 gett en rekommendation om tester som ska göras vid gränsövergångarna och 17.2.2021 en rekommendation till transportföretagen och rederierna om att ett negativt coronavirustest ska förutsättas av alla resenärer som kommer till Finland från utlandet. THL:s rekommendationer som beskrivs ovan överensstämmer till sitt centrala innehåll med anvisningarna från ECDC.

THL anser att det för att kontrollera covid-19-epidemin och förhindra att nya virusvarianter sprids är nödvändigt att man vid gränsövergångarna så noga som möjligt följer THL:s rekommendationer om rutinerna för tester och karantän. THL anser vidare att regionförvaltningsverken ska säkerställa att rutinerna för tester och karantän genomförs genom att enligt 16 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) förelägga obligatoriska hälsokontroller för de resenärer som inom 14 dygn före inresan har vistats i länder där incidensen av covid-19 är högre än 25 / 100 000 personer / 14 dygn (s.k. riskländer). Rekommendationen om obligatorisk hälsokontroll gäller inte transitpassagerare som inte avlägsnar sig från transitområdet, transport- och logistikpersonal i deras arbetsuppgifter och inte heller barn som är födda år 2008 eller senare. Alla passagerare som har symtom som passar in på covid-19 ska alltid hänvisas till hälsokontroll och coronavirustest oberoende av från vilket land de kommer. Vid inreseställen iakttas THL:s anvisningar om coronavirustest och beaktas bl.a. förhandstestning av coronavirus, intyg

över tidigare covid-19-sjukdom och undantag från testpraxis, på det sätt som det konstateras i THL:s anvisningar. En läkare i tjänsteförhållande som i kommunen eller i samkommunen för sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittsamma sjukdomar kan sätta en person i en 14 dygn lång karantän, om det inte på ett tillförlitligt sätt kan säkerställas att eventuell smittspridning förhindras på något annat sätt (lagen om smittsamma sjukdomar 1227/2016, 60 §). Om en person t.ex. vägrar delta i hälsokontroll- och/eller testförfaranden, kan det vara motiverat att bestämma att personen ska sättas i karantän. Karantänvillkoren meddelas på basis av en individuell bedömning.

Enligt **Jyväskylä stads** utlåtande 19.3.2021 finns det inga uppgifter om hur många flyg som anländer till Jyväskylä flygplats, men endast ett flyg har kommit från utlandet. Detta var en ambulansflygning, och det ansågs inte nödvändigt att testa den. Man har kommit överens om att inleda coronatestning av anländande passagerare 1.3.2021 i samarbete med Jyväskylä flygplats och myndigheten som ansvarar för gränsbevakningen. Samarbetet fungerar bra och man har förberett sig på att testa resenärerna. Testkapaciteten är dock mycket begränsad. Tills vidare har det inte funnits behov av obligatoriska hälsokontroller, men i utlåtandet konstateras det att det ska finnas beredskap för obligatorisk masstestning.

Enligt ett utlåtande av **Kaskö stad** 18.3.2021 finns det ingen transit-/persontrafik eller inresetrafik i Kaskö hamn. I Kaskö hamn finns endast godstrafik. Av ovan nämnda skäl utförs inga hälsokontroller av inresande, och prover tas inte i Kaskö hamn. I utlåtandet nämns också att Kaskö inte heller är en gränsövergångsort.

Enligt **staden Jakobstads utlåtande** 24.3.2021 har hamnen i Jakobstad ingen passagerartrafik, endast fraktfartyg anlöper hamnen. Besättningsmännen går i land främst när besättningen byts eller när de har behov av t.ex. hälsovårdstjänster. De har också möjlighet att röra sig i närområdet under tiden fartyget är i hamn. Social- och hälsovårdsverket i Jakobstad samarbetar med den lokala hamnmyndigheten och tullen och vid behov har testningar ordnats under hela pandemitiden. I samband med regionförvaltningsverkets beslut om hälsokontroller hölls ett gemensamt möte med berörda aktörer och anvisningarna förtydligades. Anvisningen som tillämpas är daterad 4.3.2021, men den har varit möjlig att tillämpa i praktiken sedan sista veckan i februari. Enligt hamnföretaget har ingen stigit i land vid hamnen i Jakobstad de senaste två veckorna. Senast 5.3. lämnade en person fartyget och åkte direkt vidare till Helsingfors för vidare resa till sitt hemland. Eftersom personen i fråga kom i land på natten, inom ett dygn skulle resa vidare, och flyget krävde negativt coronatest, ordnades då med snabbtest i anslutning till flygplatsen. Hittills har det inte i Jakobstad funnits behov av tvångstestning och volymerna där är små, men generellt för gränsövergångarna gäller ett flyg och båtar inkommer alla dagar och alla tider på dygnet. Om tvångstestning ska ordnas behöver det, förutom möjlighet till masstestning, finnas ett fungerande system för att den t.ex. kan ordnas under helger.

Enligt ett utlåtande av **Birkala kommun** 25.3.2021 har Birkala sedan september 2020 haft beredskap att utföra coronatest på Tammerfors-Birkala flygplats och/eller hänvisa resenären till ett coronatest på Tammerfors mäss- och idrottscenter, som ligger i närheten av flygplatsen. Från och med 1.3.2021 har det gjorts en individuell riskbedömning av hälsosäkerheten för varje flygning från utlandet. Den nödvändiga delen av passagerarna har hänvisats till coronatest. Hittills

har detta fungerat bra. Man har varit tvungen att coronatesta en liten del av de ankommande passagerarna. Efter 1.3.2021 har 5 flyg från utlandet anlänt till flygplatsen. Antalet passagerare på dessa flyg har varit sammanlagt 45. Besättningsmedlemmarna har inte räknats med. Besättningsmedlemmarna har haft ett negativt resultat av coronatest eller har inte anlänt till landet. Största delen av dem har av olika godtagbara orsaker inte behövt coronatestas, och därför har endast 3 passagerare hänvisats till testet. Ingen har vägrat delta i sådan hälsokontroll som avses i 15 § i lagen om smittsamma sjukdomar. Inga positiva fall har upptäckts vid hälsokontroller som utförts på grund av gränspassage. Tills vidare anländer det inte och kommer inte att anlända några sådana flyg till Tammerfors–Birkala flygplats som skulle kräva massbeslut. Birkala kommun anser att det tills vidare inte behövs massbeslut.

Enligt ett utlåtande av **Seinäjäki stad** 23.3.2021 inleddes testning av inresande i området 1.12.2020 när professionella idrottare anlände från utlandet till SJK och när smittspårarna började få namnlistor från flygplatserna över andra som rest in i landet. Några passagerare har rest in i landet via hamnarna Vasa, Åbo och Helsingfors (1.3–18.3.2021). Av dem har man muntligt fått information om det första provsvaret, som var negativt för alla. Alla som har rest in i landet har deltagit i hälsokontrollen. Antalet logistik- och transportpersonal inom godstrafiken är inte känt och de har inte via hamnarna hänvisats till 72 timmars test till hälsocentralen i området. Det är inte känt hur många som frivilligt tagit coronatest. Under den tid som regionförvaltningsverkets beslut enligt 15 § i lagen om smittsamma sjukdomar (LSSAVI/3261/2021) har varit giltigt (fr.o.m. 1.3.2021) har enligt erhållna uppgifter 11 passagerare anlänt till Seinäjoki- och Storkyroområdet via flygplatser utanför regionen. Antalet flyg är inte känt. Passagerarsiffrorna och

antalet flyg till den privata flygplatsen Seinäjoki AIRPORT i området är inte kända. Verksamheten på fältet är mycket småskalig. Seinäjoki AIRPORT har per telefon och genom skriftlig anvisning av smittskyddsmyndigheterna informerats om regionförvaltningsverkets beslut enligt 15 § i lagen om smittsamma sjukdomar och om lämpliga förfaranden. De kända resenärer som anlant till området har intervjuats och man har muntligt säkerställt resultatet av det första provsvaret, som varit negativt för alla. Det har varit få som har vägrat delta i hälsokontroll. Om personen har vägrat har hen informerats och vid behov har smittskyddsläkaren förordnat karantän för inresanden under 14 dygn. Under den tid som beslutet varit i kraft, från och med 1.3.2021, har ingen resenär konstaterats vara coronapositiv vid de hälsokontroller som utförts med anledning av gränspassage. Det har inte varit problemfritt att ordna hälsokontroller av dem som reser in i landet. Det har varit svårt att motivera 72 timmars testning av dem som anländer till landet, eftersom de redan har testats en gång före inresan eller vid gränsen och provsvaret har varit negativt. Det har varit en överraskning för alla resenärer att det behövs ett nytt test. Behovet av frivillig karantän mellan provtagningarna har också visat sig vara något nytt. Tills vidare har det inte funnits något behov av att fatta obligatoriska massbeslut i området. Antalet flyg har varit mycket litet och sjukdomsläget i kommunen har förblivit gott.

Vasa stad har överfört begäran om utredning till Vasa sjukvårdsdistrikt eftersom sjukvårdsdistriktet enligt avtal ordnar testningar vid gränsövergångarna. Enligt utlåtandet från Vasa sjukvårdsdistrikt 25.3.2021 har endast ett utländskt flyg med 4 passagerare landat på Vasa flygplats våren 2021. Alla hade intyg över negativt testresultat. Sjukvårdsdistriktet har inte informerats om ankommande flyg efter 1.3.2021. Inga personer har testats på flygplatsen sedan 1.3.2021.

Vecka 10 anlände 96 passagerare och 156 logistik- och transportanställda till landet via hamnen. Rederiet kräver att alla fartygspassagerare har intyg på negativt coronatest och kontrollerar intygen av dem som stiger på fartyget. Tullen ansvarar för kontrollen av logistik- och transportpersonalen. Gränsbevakningsväsendet stoppar i regel inte lastbilar. Vecka 10 testades 36 personer i Vasa hamn. Man känner till att några personer som hör till logistik - och transportpersonalen har sökt sig till ett frivilligt coronatest. Man känner inte till att det bland dem som rest in i landet skulle ha funnits personer som vägrat delta i coronatest. För deras del är testarna i kontakt med gränskontrollen. Uppgifter om sådana personer som inte visar upp ett intyg och som inte samtycker till testet meddelas också till kommunerna. En person som testats vid gränsövergången har varit positiv. Personen kom från en annan ort och smittkedjan är okänd. Enligt sjukvårdsdistriktet fungerar ordnandet av hälsokontroller och coronatestning av dem som reser in i landet väl. Eftersom rederiet kräver ett intyg över negativt resultat och testet erbjuds alla passagerare ser Vasa stad inget behov av ett beslut enligt 16 § i lagen om smittsamma sjukdomar.

HÖRANDE

En hörandeprocess hade kunnat äventyra syftet med detta beslut. Den försening hörandet hade medfört skulle ha inneburit betydande olägenheter för människors hälsa och den allmänna säkerheten. Av denna anledning har regionförvaltningsverket med stöd av 34 § 2 mom. 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) inte ordnat något hörande i ärendet.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS BESLUT OCH MOTIVERING

Föreläggande

För att förhindra spridningen av den allmänfarliga smittsamma sjukdomen covid-19 förordnar regionförvaltningsverket med stöd av 15 § i lagen om smittsamma sjukdomar att Jyväskylä stad, Kaskö stad, Karleby stad, Kristinestads stad, Kronoby kommun, Jakobstads stad, Birkala kommun, Seinäjoki stad och Vasa stad ska ordna hälsokontroller för alla personer som reser in i Finland via gränsövergångarna i deras områden.

För att förhindra spridningen av den allmänfarliga smittsamma sjukdomen covid-19 förordnar regionförvaltningsverket med stöd av 16 § i lagen om smittsamma sjukdomar att alla personer som anländer till Finland från ett riskland via de i 6 § i förordningen om gränsövergångsställen (901/2006) nämnda flygplatserna i Jyväskylä, Karleby-Jakobstad, Seinäjoki, Tammerfors-Birkala och Vasa samt de i 8 § i förordningen nämnda hamnarna i Kaskö, Karleby, Kristinestad, Jakobstad och Vasa omedelbart efter inresan ska genomgå en hälsokontroll som ordnas av den kommun eller stad som ansvarar för gränsövergångsstället.

I beslutet avses med personer som kommer från riskländer sådana personer som inom 14 dygn före inresan har vistats i ett land där incidensen av covid-19 överstiger 25 / 100 000 personer / 14 dygn.

Föreläggandet gäller inte barn som är födda 2008 eller efter det och inte heller transport- och logistikpersonal inom godstrafiken i deras arbetsuppgifter.

Föreläggandet är i kraft under tiden 1.4–30.4.2021.**Motivering***Tillämpade bestämmelser*

Enligt 7 § i grundlagen (731/1999) har alla rätt till liv och till personlig frihet, integritet och trygghet.

Enligt 10 § i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade.

Enligt 22 § i grundlagen ska det allmänna se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses.

Enligt 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) är syftet med lagen att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt deras negativa konsekvenser för människor och samhället.

Enligt 6 § i samma lag ska kommunerna och samkommunerna inom sitt verksamhetsområde vidta omedelbara åtgärder efter att ha fått vetskap om förekomsten av eller risken för en smittsam sjukdom som kräver bekämpningsåtgärder.

Enligt 14 § i samma lag ska kommunen anordna allmänna vaccinationer och hälsokontroller för att förebygga smittsamma sjukdomar. Det är frivilligt att delta i vaccinationer eller hälsokontroller.

Enligt 15 § 1 momentet i samma lag kan regionförvaltningsverket förordna om hälsokontroll av personer som vistas på någon ort inom dess verksamhetsområde eller på vissa arbetsplatser, i vissa inrättningar, i färdmedel eller på liknande ställen, om undersökningen behövs för förhindrande av att en allmänfarlig smittsam sjukdom sprids. Det är frivilligt att delta i hälsokontrollen. Enligt samma paragraf 2 momentet utförs hälsokontrollen av läkare eller under läkares uppsikt av någon annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården med lämplig utbildning. Som en del av kontrollen kan nödvändiga prover tas och andra undersökningar utföras som inte medför betydande olägenhet för den som undersöks.

Enligt ändringen av 16 § i lagen om smittsamma sjukdomar som trädde i kraft 29.3.2021 kan regionförvaltningsverket besluta att det är obligatoriskt att delta i hälsokontroller som avses i 14 och 15 §, om det är nödvändigt för att förebygga spridningen av en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom. Beslutet kan riktas till en enskild person eller till flera personer. Den läkare i tjänsteförhållande som i kommunen eller sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittsamma sjukdomar kan fatta beslut om obligatorisk hälsokontroll av en enskild person, om det är nödvändigt för att förebygga spridningen av en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom.

I 22 § i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms det att den som har insjuknat eller med fog misstänks ha insjuknat i en allmänfarlig eller övervakningspliktig smittsam sjukdom och den som har utsatts eller med fog misstänks ha utsatts för smitta av en sådan sjukdom ska för den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården som utreder saken uppge sitt namn, sitt födelsedatum eller sin personbeteckning, sina kontaktuppgifter, sin hemkommun och eventuell annan vistelseort samt andra nödvändiga uppgifter som behövs för att förhindra spridningen av

den smittsamma sjukdomen. Den som insjuknat eller med fog misstänks ha insjuknat i en allmänfarlig eller övervakningspliktig smittsam sjukdom ska, för att förhindra att den smittsamma sjukdomen sprids, för den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården som utreder saken uppge sin uppfattning om hur, när och var han eller hon har smittats samt namnen på de personer som eventuellt kan ha varit smittkälla eller kan ha blivit smittade.

I 60 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms det att om det finns en uppenbar risk för att en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom ska spridas och sjukdomsspridningen inte kan förhindras på något annat sätt, kan den läkare i tjänsteförhållande som i kommunen ansvarar för smittsamma sjukdomar eller den läkare i tjänsteförhållande som i samkommunen för sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittsamma sjukdomar besluta att en person ska hållas i karantän i högst en månad. Beslut om karantän kan meddelas den som konstaterats eller med fog misstänks ha utsatts för en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom.

I 88 § i lagen om smittsamma sjukdomar hänvisas till 44 kapitlet 2 § i strafflagen (39/1889) som innehåller bestämmelser om straff för hälsoskyddsförseelse. Enligt bestämmelsen i strafflagen ska den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot den skyldighet som påförts enligt 16 § i lagen om smittsamma sjukdomar dömas till böter eller fängelse i högst tre månader för hälsoskyddsförseelse.

Enligt 1 § 1 momentet 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar är infektionen som orsakas av den nya typen av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Den smittsamma sjukdomen covid-19 och sjukdomsläget

Världshälsoorganisationen WHO har 11.3.2020 klassificerat coronavirusepidemin som en pandemi. Covid-19 (nedan coronavirusinfektion) är en allmänfarlig smittsam sjukdom för vilken det för närvarande inte finns någon specifik läkemedelsbehandling som har effekt. Virusets orsakar fortfarande infektioner både i Finland och i stor utsträckning annanstans i världen. Ute i världen, också i Finland, cirkulerar för närvarande många olika varianter av coronaviruset. En del av dessa varianter sprider sig snabbare än den tidigare virusstammen och utgör en risk för att epidemin förvärras och hälsovårdens kapacitet försämras.

Största delen av Finlands befolkning är fortfarande mottaglig för smitta eftersom viruset är nytt och befolkningen inte har antikroppar mot det. De första covid-19-vaccinerna har fått försäljningstillstånd, och vaccinationerna inleddes också i Finland för avgränsade grupper i slutet av december 2020. På grund av den begränsade tillgången på vaccin har en omfattande vaccinering av medborgarna ännu inte inletts i Finland. Den knappa tillgången på vaccin innebär att det dröjer innan befolkningen har fått vaccinationsskydd och innan läget kan fås under kontroll med hjälp av vaccin.

Nationella anvisningar om hälsokontroller vid gränsövergångar

I social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev 3.2.2021 Bekämpning av coronavirussmitta i den gränsöverskridande trafiken (VN/2763/2021) konstateras att incidensen av covid-19-fall i flera länder är mångdubbelt

så stor som i Finland, vilket innebär att vistelse i dessa länder medför en klart större risk för covid-19-smitta än i Finland. De nya SARS-CoV-2-virusvarianterna kan leda till att epidemin sprider sig snabbare än tidigare och att hälso- och sjukvården överbelastas.

Enligt brevet fattade regeringen vid statsrådssammanträdet den 22 januari beslut om att restriktionerna för gränstrafiken och testnings- och karantänrekommendationerna skärps. Syftet med dessa åtgärder är att förhindra att coronaepidemin accelererar på nytt och att den nya virusvarianten sprids i Finland.

I den rättsliga bakgrundspromemorian om verksamhetsprocessen vid gränsövergångsställena som bifogades brevet konstateras att provtagningen enligt verksamhetsmodellen i regel ska basera sig på frivillighet. De kommunala organen har tillsammans med samkommunen för sjukvårdsdistriktet vid behov skyldighet att arrangera frivillig covid-19-provtagning för resenärer. Kommunen kan ordna den frivilliga provtagningen antingen själv eller köpa tjänsten genom ett avtal med en tjänsteproducent. Enligt bakgrundspromemorian kan regionförvaltningsverket vid behov fatta beslut också om att det vid gränsövergångarna ska ordnas riktade hälsokontroller som innefattar covid-19-provtagning. Hälsokontrollen kan utöver insamling av uppgifter också innefatta en skyldighet att låta sig testas för covid-19. Den kan också innefatta en bedömning av huruvida personen bör sättas i karantän. Bedömningen görs av en läkare i tjänsteförhållande hos kommunen eller samkommunen för sjukvårdsdistriktet.

Institutet för hälsa och välfärd (THL) har 4.2.2021 gett en rekommendation om testning vid gränsen för att förhindra spridningen av nya SARS-CoV-2-varianter som smittar lätt.

THL rekommenderar att alla resenärer från riskländer hänvisas till coronatest vid gränsövergångsstället. Om gränsövergångsstället inte har möjlighet att ta prover ska resenären söka sig till ett test i resenärens vistelsekommun eller boendekommun inom ungefär ett dygn från inresan. Denna grupp omfattar alla resenärer som inom 14 dygn före inresan har vistats i ett land med en coronaincidens som överstiger 25/100 000 personer/14 dygn (s.k. riskland).

Resenären behöver inte hänvisas till testet om han eller hon har ett negativt resultat av ett coronavirustest (PCR- eller antigen test) som tagits högst 72 timmar före inresan eller ett tillförlitligt intyg över en tidigare covid-19-infektion (om det är mindre än sex månader sedan sjukdomen).

THL rekommenderar att alla resenärer som har symtom som passar in på covid-19 alltid ska hänvisas till hälsokontroll och coronavirustest oberoende av från vilket land de kommer. THL rekommenderar dessutom att hälsomyndigheterna vid gränsövergångsstället samlar in och sänder personuppgifterna och kontaktuppgifterna för de resenärer från riskländer som deltar i hälsoundersökningen till myndigheterna för smittsamma sjukdomar på vistelseorten eller bostadsorten, som hänvisar resenärerna till ett andra coronavirustest tidigast 72 timmar efter inresan. Om resenären vistas i landet i mindre än 72 timmar eller om resenären tidigare haft en covid-19-infektion samlas inga uppgifter in för att hänvisa honom eller henne till ett test inom 72 timmar.

Bedömning av ärendet

Ur ett samhällsligt perspektiv är det viktigt att förebygga spridningen av den smittsamma sjukdomen covid-19 för att medborgarnas grundläggande rätt till liv och trygghet ska kunna säkras. När det gäller att förebygga spridningen av covid-19-smitta består de centrala metoderna av att identifiera smittkällor och dem som exponerats för smitta samt att förhindra fortsatt smittspridning.

Enligt regionförvaltningsverkets bedömning är det för att förhindra spridning av den allmänfarliga smittsamma sjukdomen fortfarande nödvändigt att ordna hälsokontroll för de personer som kommer in i landet via de i 6 § i förordningen om gränsövergångsställen (901/2006) nämnda flygplatserna i Jyväskylä, Karleby-Jakobstad, Seinäjoki, Tammerfors-Birkala och Vasa samt de i 8 § i förordningen nämnda hamnarna i Kaskö, Karleby, Kristinestad, Jakobstad och Vasa i och med att muteringen av covid-19 (SARS-CoV-2 VOC 202012/01) och flera andra virusvarianter sprids betydligt snabbare än tidigare subtyper av coronaviruset.

Regionförvaltningsverket anser att det, för att förhindra spridning av den allmänfarliga smittsamma sjukdomen, är nödvändigt att ordna hälsokontroll för alla personer som reser in i landet vid de gränsövergångsställen som nämns i beslutet.

Kommunernas hälsovårdsmyndigheter ska beakta gällande lagstiftning, lokala förhållanden och tillgängliga resurser när de ordnar hälsokontroller så att verkställigheten av regionförvaltningsverkets föreläggande inte äventyrar ordnandet av annan hälso- och sjukvård.

Enligt Institutet för hälsa och välfärds sakkunnigutlåtande till regionförvaltningsverken bör regionförvaltningsverken säkerställa att rutinerna för tester och karantän genomförs genom att enligt 16 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) förelägga obligatoriska hälsokontroller för de resenärer som inom 14 dygn före inresan har vistats i länder där incidensen av covid-19 är högre än 25 / 100 000 personer / 14 dygn (s.k. riskländer). Även om inte alla hälsomyndigheter i kommunerna med gränsövergångar i västra och inre Finland på ovan anförda grunder anser att obligatoriska hälsokontroller av anländande resenärer är nödvändiga i detta läge, konstaterar regionförvaltningsverket att det med tanke på eventuella problematiska situationer måste vara förpliktande att delta i hälsokontroll för dem som anländer till landet. Den hälsomyndighet som utför hälsokontrollen beslutar i enskilda fall om det närmare innehållet i hälsokontrollen.

För att förhindra spridningen av den allmänfarliga smittsamma sjukdomen covid-19 anser regionförvaltningsverket att det med stöd av 16 § i lagen om smittsamma sjukdomar är nödvändigt att förordna att alla personer som anländer till Finland från ett riskland via de i 6 § i förordningen om gränsövergångsställen (901/2006) nämnda flygplatserna i Jyväskylä, Karleby-Jakobstad, Seinäjoki, Tammerfors-Birkala och Vasa samt de i 8 § i förordningen nämnda hamnarna i Kaskö, Karleby, Kristinestad, Jakobstad och Vasa omedelbart efter inresan ska genomgå en hälsokontroll som ordnas av den kommun som ansvarar för gränsövergångsstället.

I beslutet avses med personer som kommer från riskländer sådana personer som inom 14 dygn före inresan har vistats i ett land där incidensen av covid-19 överstiger 25 / 100 000 personer / 14 dygn.

Föreläggandet gäller inte barn som är födda 2008 eller efter det och inte heller transport- och logistikpersonal inom godstrafiken i deras arbetsuppgifter.

Föreläggandet är i kraft under tiden 1.4–30.4.2021.

Om en person som med stöd av 16 § i lagen om smittsamma sjukdomar har förordnats delta i hälsokontroll, men inte iakttar denna skyldighet kan den läkare i kommunen eller sjukvårdsdistriktet som ansvarar för smittsamma sjukdomar med stöd av 89 § i lagen om smittsamma sjukdomar begära handräckning av polisen.

Regionförvaltningsverket konstaterar vidare att om en person vägrar delta i en obligatorisk hälsokontroll enligt detta beslut kan bestämmelserna i 44 kapitlet 2 § i strafflagen bli tillämpliga. Enligt 44 kapitlet 2 § i strafflagen ska den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot den obligatoriska hälsokontrollen enligt 16 § i lagen om smittsamma sjukdomar dömas till böter eller fängelse i högst tre månader för hälsoskyddsförseelse, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag.

TILLÄMPADE BESTÄMMELSER

Grundlagen (731/1999) 7, 10 och 22 §

Lag om smittsamma sjukdomar (1227/2016) 1, 6, 8, 14, 15, 16, 22, 60 och 88 §

Statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017) 1 §

Statsrådets förordning om gränsövergångsställen och fördelningen av gränskontrolluppgifter vid dem (901/2006) 6 § och 8 §

SÖKANDE AV ÄNDRING

Enligt 90 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar får det här beslutet överklagas genom besvär hos Vasa förvaltningsdomstol. En besvärsanvisning är bifogad.

VERKSTÄLLANDE

Detta beslut verkställs omedelbart med stöd av 91 § i lagen om smittsamma sjukdomar trots eventuellt överklagande.

YTTERLIGARE INFORMATION

Ytterligare information ges vid behov av regionförvaltningsöverläkare Laura Blåfield, tfn +358 295 018 587, fornamn.efternamn@rfv.fi

Direktör Leena Laajala

Regionförvaltningsöverläkare Laura Blåfield

BILAGOR

Besvärsanvisning

THL:s rekommendation om testning vid gränsen för att förhindra spridningen av nya SARS-CoV-2-varianter som smittar lätt 4.2.2021

DISTRIBUTION OCH PRESTATIONSavgift

Beslutet delges genom offentlig delgivning

Delgivningen av detta beslut sker genom offentlig delgivning. Beslutet hålls till påseende vid Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland till och med den 30 april 2021. Ett meddelande om att beslutet finns till påseende har publicerats i det allmänna datanätet på regionförvaltningsverkets webbsida avi.fi/sv/offentliga-delgivningar.

Delfåendet av beslutet anses ha skett den sjunde dagen efter att ovan nämnda meddelande har publicerats på regionförvaltningsverkets webbsidor.

För kännedom

Kommunerna och samkommunerna inom Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands område

Sjukvårdsdistrikten i Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands område, som ombes informera kommunernas läkare om beslutet

Polisinrättningen i Österbotten

Polisinrättningen i Inre Finland

Österbottens räddningsverk

Södra Österbottens räddningsverk

Räddningsverket i Mellersta Österbotten och Jakobstad

Räddningsverket i Birkaland

Mellersta Finlands räddningsverk

Gränsbevakningsväsendets stab som ombes informera

gränsövergångsställena i västra och inre Finland om beslutet

Tullen

Finavia Abp

Kvarkenhamnar Aktiebolag

Kaskö Hamn Ab

Karleby Hamn Ab

Jakobstads Hamn Ab

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Institutet för hälsa och välfärd

Social- och hälsovårdsministeriet

Statsrådets kansli kommunikationsavdelning

Avgiftsfritt